I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Δεκεμβρίου 2012

για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης

(2012/C 398/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, δηλαδή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτήθηκαν μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κινητικότητας, αλλά και να δώσει αυξημένα κίνητρα για δια βίου μάθηση, ιδίως στην περίπτωση ατόμων που μειονεκτούν κοινωνικοοικονομικά ή που δεν διαθέτουν σημαντική εξειδίκευση.

(2) Σε μία περίοδο που η Ευρωπαϊκή Ένωση διέρχεται σοβαρή οικονομική κρίση η οποία εκτινάσσει την ανεργία, και ειδικότερα την ανεργία των νέων, και σε μία συγκυρία γήρανσης του πληθυσμού, η επικύρωση των σχετικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μπορεί να παράσχει πολύτιμη συμβολή στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας, στην προώθηση της κινητικότητας και στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης.

(3) Οι εργοδοτικές οργανώσεις, οι μεμονωμένοι εργοδότες, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, τα εμπορικά, βιομηχανικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, οι εθνικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων και πιστοποίησης μαθησιακών αποτελεσμάτων, οι υπηρεσίες απασχόλησης, οι οργανώσεις νεολαίας, οι διοργανωτές δραστηριοτήτων για νέους, οι πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών είναι όλοι τους νευραλγικοί φορείς που έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση της παροχής ευκαιριών για μη τυπική και άτυπη μάθηση και στις διαδικασίες επικύρωσης στη συνέχεια.

(4) Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη επιδιώκει την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων με σκοπό την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Οι συνοδευτικές εμβληματικές πρωτοβουλίες «Νεολαία σε κίνηση» και «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» τονίζουν την ανάγκη για πιο ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές που να μπορούν να βελτιώνουν την είσοδο και την προώθηση στην αγορά εργασίας, να διευκολύνουν τις μεταβάσεις από τις φάσεις της εργασίας στις φάσεις της μάθησης και να προωθούν την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

(5) Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 12ης Μαΐου 2009, σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020) [1], ανέφεραν ότι η δια βίου μάθηση θα πρέπει να θεωρείται ως θεμελιώδης αρχή υποστηρίζουσα το όλο πλαίσιο, που έχει σχεδιασθεί ώστε να καλύπτει κάθε είδους μάθηση –τυπική, μη τυπική ή άτυπη.

(6) Η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία — Επένδυση και ενδυνάμωση· μια ανανεωμένη ανοιχτή μέθοδος συντονισμού για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των ευκαιριών της νεολαίας του 2009, ζητούσε τη βελτίωση της αναγνώρισης των δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί με μη τυπική εκπαίδευση και τόνιζε την ανάγκη πλήρους αξιοποίησης του φάσματος των εργαλείων που δημιουργήθηκαν σε επίπεδο

[1] ΕΕ C 119 της 28.5.2009, σ. 2.

ΕΕ για την επικύρωση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την αναγνώριση των προσόντων. Επικυρώθηκε με το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2009, για ένα ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010-2018) ([1]).

(7) Στο ανακοινωθέν της Bruges, τον Δεκέμβριο του 2010, οι αρμόδιοι για θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης Ευρωπαίοι Υπουργοί, οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δήλωσαν ότι οι συμμετέχουσες χώρες θα πρέπει να αρχίσουν να καταρτίζουν, το αργότερο το 2015, εθνικές διαδικασίες για την αναγνώριση και την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, με την υποστήριξη, κατά περίπτωση, των εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων.

(8) Το ανακοινωθέν της διάσκεψης των αρμόδιων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση Ευρωπαίων Υπουργών που πραγματοποιήθηκε στη Leuven και στη Louvain-la-Neuve, στις 28-29 Απριλίου 2009, τονίζει ότι οι επιτυχείς πολιτικές για την δια βίου μάθηση θα πρέπει να περιλαμβάνουν βασικές αρχές και διαδικασίες για την αναγνώριση μαθησιακών κύκλων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί με βάση τα αποτελέσματά τους, ενώ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2011, για τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ([2]), καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν σαφείς διόδους μετάβασης από την επαγγελματική και άλλου είδους εκπαίδευση προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και μηχανισμούς αναγνώρισης προηγούμενης μάθησης και πείρας που αποκτήθηκαν εκτός του επίσημου πλαισίου εκπαίδευσης και κατάρτισης.

(9) Το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με ένα ανανεωμένο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εκπαίδευση των ενηλίκων ([3]), καθορίζει ως έναν από τους τομείς προτεραιότητάς του, για την περίοδο 2012-14, την καθιέρωση πλήρως λειτουργικών συστημάτων για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης και για την προώθηση της χρήσης τους από ενηλίκους κάθε ηλικίας και σε όλα τα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων, καθώς και από επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς.

(10) Το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την προαγωγή της ενισχυμένης ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ([4]), καθώς και η Διακήρυξη της Κοπεγχάγης, της 30ής Νοεμβρίου 2002, ζητούν την ανάπτυξη μιας δέσμης κοινών αρχών όσον αφορά την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

(11) Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 2004, προάγουν κοινές ευρωπαϊκές αρχές για τον προσδιορισμό και την επικύρωση των ανεπίσημων και άτυπων μορφών μάθησης.

(12) Από το 2004, δημοσιεύεται τακτικά ο ευρωπαϊκός κατάλογος σχετικά με την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, που περιέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις τρέχουσες πρακτικές επικύρωσης που εφαρμόζουν οι ευρωπαϊκές χώρες, ενώ, το 2009, δημοσιεύθηκαν ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

(13) Η απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass) ([5]), καθιερώνει το Europass, ένα ευρωπαϊκό χαρτοφυλάκιο που οι πολίτες μπορούν να χρησιμοποιούν για να καταγράφουν, να κοινοποιούν και να παρουσιάζουν καλύτερα τις ικανότητες και τα επαγγελματικά τους προσόντα παντού στην Ευρώπη.

(14) Το ψήφισμα του Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 2006, σχετικά με την αναγνώριση της αξίας της ανεπίσημης και άτυπης μάθησης στον τομέα της νεολαίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ([6]), καλεί τα κράτη μέλη να καταστήσουν δυνατό τον προσδιορισμό των ικανοτήτων που αποκτήθηκαν μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης προκειμένου να αναγνωρίζονται στην αγορά εργασίας.

(15) Το Youthpass δημιουργήθηκε με σκοπό να αποτελέσει ένα μέσο διαφάνειας για τους συμμετέχοντες σε σχέδια που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Νεολαία εν δράσει» που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1719/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]).

(16) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη δια βίου μάθηση ([8]), καλεί τα κράτη μέλη να συσχετίσουν τις εθνικές τους διαβαθμίσεις επαγγελματικών προσόντων με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων και να προωθήσουν την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης σύμφωνα με τις κοινές ευρωπαϊκές αρχές που συμφωνήθηκαν τον Μάιο του 2004.

(17) Το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), που καθιερώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, χορηγεί πιστωτικές μονάδες για την τυπική μάθηση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα και τον φόρτο εργασίας των φοιτητών, ενώ διευκολύνει τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χορήγηση πιστωτικών μονάδων με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα από εμπειρίες μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

(18) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ([9]), αναφέρει ότι το πλαίσιο αυτό θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή των κοινών ευρωπαϊκών αρχών για τον προσδιορισμό και την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, τη βελτίωση της σύνδεσης εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης και τη δημιουργία γεφυρών μεταξύ τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

([1]) ΕΕ C 311 της 19.12.2009, σ. 1.
([2]) ΕΕ C 372 της 20.12.2011, σ. 36.
([3]) ΕΕ C 372 της 20.12.2011, σ. 1.
([4]) ΕΕ C 13 της 18.1.2003, σ. 2.
([5]) ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 6.
([6]) ΕΕ C 168 της 20.7.2006, σ. 1.
([7]) ΕΕ L 327 της 24.11.2006, σ. 30.
([8]) ΕΕ C 111 της 6.5.2008, σ. 1.
([9]) ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 1.

(19) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) [1], θα χρησιμοποιηθεί για τη μεταφορά, την αναγνώριση και τη συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί στο πλαίσιο τυπικής και, κατά περίπτωση, μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

(20) Διαβουλεύσεις με τη μορφή ηλεκτρονικής έρευνας, συνομιλίες στους αρμόδιους φορείς πολιτικής, καθώς και πληθώρα δραστηριοτήτων μάθησης από συνομήλικους με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, κατέδειξαν την ύπαρξη εντυπωσιακής συναίνεσης όσον αφορά τη σημασία της σαφούς καταγραφής των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτήθηκαν στη ζωή και της επαγγελματικής πείρας··· κατέδειξαν επίσης την ευρεία υποστήριξη που συγκεντρώνει η ενωσιακή πρωτοβουλία για την ενίσχυση της πολιτικής και της πρακτικής επικύρωσης στα κράτη μέλη,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΤΙ ΕΧΟΥΝ ΜΑΘΕΙ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ — ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ — ΚΑΙ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΥΤΕΣ ΣΤΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥΣ, ΚΑΙ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΕΟΝΤΩΣ ΥΠΟΨΗ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

   1) Να θεσπίσουν, το αργότερο το 2018 και σύμφωνα με τις εθνικές τους συνθήκες και ιδιαιτερότητες και με τον τρόπο που κρίνουν σκόπιμο, ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης που θα παρέχουν στα άτομα τη δυνατότητα:

      α) να αποκτούν επικύρωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που απέκτησαν μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης, όπως ,οσάκις συντρέχει περίπτωση, μέσω ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων,

      β) να αποκτούν πλήρη, ή ,οσάκις συντρέχει περίπτωση, μερική σειρά επαγγελματικών προσόντων με βάση τις επικυρωμένες εμπειρίες μη τυπικής και άτυπης μάθησης, με την επιφύλαξη τυχόν εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου, και ιδίως της οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων [2].

      Στις ρυθμίσεις επικύρωσής τους, τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα σε ορισμένους χώρους ή/και τομείς, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

   2) Να περιλάβουν στις ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, τα ακόλουθα στοιχεία, όπως ενδείκνυται, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα σε κάθε άτομο να επωφελείται από αυτά, είτε χωριστά είτε συνδυαστικά, ανάλογα με τις ανάγκες του:

      α) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης,

      β) ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ των μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχει σημειώσει ένα άτομο μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης,

      γ) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ των μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχει σημειώσει ένα άτομο μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης,

      δ) ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης που έχει σημειώσει ένα άτομο μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης με τη μορφή επαγγελματικού προσόντος, πιστωτικών μονάδων που οδηγούν σε ένα επαγγελματικό προσόν ή με όποιον άλλο τρόπο κρίνεται σκόπιμο.

   3) Να εφαρμόζουν, οσάκις ενδείκνυται, τις ακόλουθες αρχές στις ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, συνυπολογίζοντας παράλληλα τις εθνικές, περιφερειακές και/ή τοπικές καθώς και τομεακές ανάγκες και χαρακτηριστικά:

      α) οι ρυθμίσεις επικύρωσης συνδέονται με τα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων και ευθυγραμμίζονται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων·

      β) ευρίσκονται στη διάθεση ατόμων και οργανισμών πληροφορίες για τα οφέλη και τις δυνατότητες της επικύρωσης, καθώς και για τις σχετικές διαδικασίες·

      γ) οι μειονεκτούσες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των ανέργων και των ατόμων που απειλούνται από την ανεργία, είναι εξαιρετικά πιθανό να επωφελούνται από τις ρυθμίσεις επικύρωσης, δεδομένου ότι η επικύρωση μπορεί να εντείνει τη συμμετοχή τους στη δια βίου μάθηση και να διευκολύνει την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας·

      δ) οι άνεργοι και όσοι κινδυνεύουν να μείνουν άνεργοι έχουν τη δυνατότητα, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις εθνικές ιδιαιτερότητες, να υπόκεινται σε «έλεγχο δεξιοτήτων» με σκοπό τον προσδιορισμό των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ιδεωδώς δε εντός έξι μηνών από τον εντοπισμό της ανάγκης·

      ε) η επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης υποστηρίζεται από κατάλληλη καθοδήγηση και η παροχή συμβουλών είναι άμεσα προσβάσιμη·

      στ) εφαρμόζονται διαφανή μέτρα για τη διασφάλιση της ποιότητας, σύμφωνα με τα υφιστάμενα πλαίσια διασφάλισης της ποιότητας, τα οποία στηρίζουν αξιόπιστες, έγκυρες και πιστοποιήσιμες μεθοδολογίες και μέσα αξιολόγησης·

      ζ) έχει προβλεφθεί η ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων του προσωπικού που εμπλέκεται στη διαδικασία επικύρωσης σε όλους τους σχετικούς τομείς·

      η) τα επαγγελματικά προσόντα ή, όπου συντρέχει περίπτωση, τα μερικώς αποκτηθέντα επαγγελματικά προσόντα που αποκτώνται με την επικύρωση εμπειριών μη τυπικής και άτυπης μάθησης πληρούν τα συμφωνημένα πρότυπα που είναι ταυτόσημα ή ισοδύναμα με τα πρότυπα των επαγγελματικών προσόντων που αποκτώνται μέσω προγραμμάτων τυπικής εκπαίδευσης·

      θ) προωθείται η χρήση εργαλείων της Ένωσης για τη διαφάνεια, όπως το πλαίσιο Europass και το Youthpass, προκειμένου να διευκολυνθεί η καταγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων·

[1] ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 11.
[2] ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22.

ι) υπάρχουν συνέργειες μεταξύ των ρυθμίσεων επικύρωσης και των συστημάτων πιστωτικών μονάδων που εφαρμόζονται στο σύστημα τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως το ECTS και το ECVET.

4) Να προωθούν τη συμμετοχή όλων των σχετικών φορέων, όπως εργοδότες, συνδικαλιστικές οργανώσεις, βιομηχανικά, εμπορικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, εθνικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, υπηρεσίες απασχόλησης, οργανώσεις νεολαίας, διοργανωτές δραστηριοτήτων για νέους, πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των στοιχείων και αρχών που αναφέρονται στα σημεία 1 έως 4.

Για να διευκολυνθεί η συμμετοχή σε αυτή τη διαδικασία:

α) οι εργοδότες, οι οργανώσεις νεολαίας και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να προωθούν και να διευκολύνουν την ταυτοποίηση και την καταγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτήθηκαν κατά την εργασία ή στο πλαίσιο εθελοντικών δραστηριοτήτων, με τη χρήση σχετικών εργαλείων, όπως εκείνα που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του Europass και του Youthpass,

β) οι πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να διευκολύνουν την πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα που αποκτήθηκαν σε μη τυπικά και άτυπα πλαίσια και, αν κρίνεται δυνατό και σκόπιμο, με τη χορήγηση απαλλαγών και/ή πιστωτικών μονάδων για σχετικά μαθησιακά αποτελέσματα που αποκτώνται σε αυτά τα πλαίσια,

5) να προωθούν ρυθμίσεις για τον συντονισμό και την επικύρωση μεταξύ φορέων στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της απασχόλησης και της νεολαίας, καθώς και μεταξύ φορέων που κινούνται σε άλλους τομείς πολιτικής.

2. ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΜΕΤΡΑ:

α) Να δώσουν συνέχεια στην παρούσα σύσταση μέσω της συμβουλευτικής ομάδας για το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, το οποίο δημιουργήθηκε με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη δια βίου μάθηση ([1]) (ΕΠΕΠ) και να επιδιώξουν τη συμμετοχή σχετικών οργανώσεων νεολαίας και εκπροσώπων του τομέα του εθελοντισμού σε μεταγενέστερες δραστηριότητες της συμβουλευτικής ομάδας για το ΕΠΕΠ,

β) να προβαίνουν σε αναφορά για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί ύστερα από την έκδοση της παρούσας σύστασης στις μελλοντικές κοινές εκθέσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου «ΕΚ 2020» καθώς και στις μελλοντικές κοινές εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία βάσει του ανανεωμένου πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας,

γ) να υποστηρίξουν την υλοποίηση της παρούσας σύστασης χρησιμοποιώντας την εμπειρογνωμοσύνη των οργανισμών της Ένωσης, ιδίως του Cedefop, και υποβάλλοντας αναφορά για την κατάσταση της επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης στην ετήσια έκθεση σχετικά με τη δημιουργία των εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων.

3. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΒΕΙ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΜΕΤΡΑ:

α) Να υποστηρίζει τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη:

— να διευκολύνουν την αποτελεσματική μάθηση από συνομηλίκους και τις ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών,

— να επικαιροποιούν τακτικά τις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, σε στενή συνεννόηση με τα κράτη μέλη,

— να επικαιροποιούν τακτικά το ευρωπαϊκό ευρετήριο για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

β) πριν από το 2018, να εξετάσει την περαιτέρω ανάπτυξη μέσων, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, όπως ορίζεται στην απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ στο πλαίσιο του Europass, τα οποία να διευκολύνουν τη διαφάνεια σ' ολόκληρη την Ένωση των επικυρωμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτώνται μέσω μη τυπικών και άτυπων μαθησιακών εμπειριών.

γ) να μεριμνήσει ώστε, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη της εφαρμογής της παρούσας σύστασης τα προγράμματα «Δια βίου μάθηση» και «Νεολαία σε κίνηση» και ,με την επιφύλαξη των διαπραγματεύσεων για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, το μελλοντικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, καθώς και τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία.

δ) να αποτιμήσει και να αξιολογήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τη δράση που αναλήφθηκε ως ανταπόκριση στην παρούσα σύσταση και να υποβάλλει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019, έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την αποκτηθείσα πείρα και τις μελλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβάνοντας, αν είναι αναγκαίο, πιθανή επανεξέταση και αναθεώρηση της παρούσας σύστασης.

Βρυξέλλες, 20 Δεκεμβρίου 2012.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ε. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΥ

([1]) ΕΕ C 111 της 6.5.2008, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) *Τυπική μάθηση:* συντελείται σε ένα οργανωμένο και δομημένο περιβάλλον, το οποίο είναι ειδικά αφιερωμένο στη μάθηση και, κατά κανόνα, οδηγεί στην αναγνώριση επαγγελματικού προσόντος, συνήθως με τη μορφή πιστοποιητικού ή διπλώματος. Περιλαμβάνει τα συστήματα γενικής εκπαίδευσης, αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

β) *Μη τυπική μάθηση:* αφορά τη μάθηση που πραγματοποιείται μέσω σχεδιασμένων δραστηριοτήτων (όσον αφορά τους μαθησιακούς στόχους, τον χρόνο μάθησης), όπου υπάρχει κάποια μορφή στήριξης της μάθησης (π.χ. σχέση εκπαιδευομένου-εκπαιδευτή). Μπορεί να καλύπτει προγράμματα για τη μετάδοση σχετικών με την εργασία δεξιοτήτων, τον αλφαβητισμό των ενηλίκων και τη βασική εκπαίδευση για όσους εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Πολύ συνηθισμένες περιπτώσεις μη τυπικής μάθησης είναι, μεταξύ άλλων, η ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση, μέσω της οποίας οι επιχειρήσεις επικαιροποιούν και βελτιώνουν τις δεξιότητες των εργαζομένων τους, όπως τις δεξιότητες ΤΠΕ, η διαρθρωμένη ηλεκτρονική μάθηση (π.χ. με τη χρήση ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων), και οι σειρές μαθημάτων που διοργανώνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για τα μέλη τους, τις ομάδες στόχους τους ή το ευρύ κοινό.

γ) *Άτυπη μάθηση:* η μάθηση που προκύπτει από καθημερινές δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται με την εργασία, την οικογένεια ή τον ελεύθερο χρόνο. Δεν είναι οργανωμένη ούτε διαρθρωμένη όσον αφορά τους στόχους, τον χρόνο ή τα μαθησιακά μέσα. Η άτυπη μάθηση μπορεί να μην είναι σκόπιμη από την πλευρά του εκπαιδευόμενου. Παραδείγματα μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί μέσω άτυπης μάθησης είναι οι δεξιότητες που έχουν αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της ζωής και η επαγγελματική πείρα. Άλλα παραδείγματα είναι οι δεξιότητες διαχείρισης έργου ή οι δεξιότητες ΤΠΕ που αποκτώνται κατά την εργασία· η εκμάθηση ξένων γλωσσών και οι διαπολιτισμικές δεξιότητες που αποκτήθηκαν κατά την παραμονή σε άλλη χώρα· οι δεξιότητες ΤΠΕ που αποκτήθηκαν εκτός εργασίας, οι δεξιότητες που αποκτήθηκαν μέσω εθελοντισμού, πολιτιστικών δραστηριοτήτων, αθλητισμού, εργασίας στον τομέα της νεολαίας και μέσω δραστηριοτήτων στο σπίτι (π.χ. φροντίδα παιδιών).

δ) *Ανοικτοί εκπαιδευτικοί πόροι (ΑΕΠ):* το ψηφιοποιημένο υλικό το οποίο προσφέρεται ελεύθερα και ανοικτά σε εκπαιδευτές, μαθητές και αυτοδίδακτους και μπορεί να χρησιμοποιείται επανειλημμένα για διδασκαλία, μάθηση και έρευνα. Περιλαμβάνει μαθησιακό υλικό, βοηθήματα λογισμικού για ανάπτυξη, χρήση και διάθεση και πόρους για την εφαρμογή, όπως οι ανοικτές άδειες. Ο όρος ΑΕΠ αναφέρεται επίσης σε συσσωρευμένα ψηφιακά στοιχεία τα οποία μπορούν να προσαρμοσθούν και τα οποία παρέχουν οφέλη χωρίς να περιορίζουν τη δυνατότητα να επωφελούνται και άλλοι από αυτά.

ε) *Έλεγχος δεξιοτήτων:* διαδικασία που σκοπό έχει να προσδιορίσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες ενός ατόμου καθώς και τι είναι σε θέση να κάνει και ποια είναι τα κίνητρά του, ώστε να μπορέσει να καταρτιστεί ένα σχέδιο σταδιοδρομίας ή/και ένα σχέδιο επαγγελματικού επαναπροσανατολισμού ή ένα σχέδιο κατάρτισης. Σκοπός του ελέγχου των δεξιοτήτων είναι να βοηθήσει το άτομο να αναλύσει το ιστορικό της σταδιοδρομίας του, να αυτοαξιολογήσει τη θέση του στο εργασιακό περιβάλλον και να σχεδιάσει ένα διάγραμμα της σταδιοδρομίας του ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προετοιμαστεί για την επικύρωση μη τυπικών ή άτυπων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

στ) *Επαγγελματικό προσόν:* το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, το οποίο επιτυγχάνεται όταν αρμόδιος φορέας διαπιστώσει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένα πρότυπα.

ζ) *Τα μαθησιακά αποτελέσματα:* η περιγραφή όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας και τα οποία ορίζονται με τη μορφή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

η) *Εθνικό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων:* μέσο κατηγοριοποίησης των προσόντων σύμφωνα με σύνολο κριτηρίων επίτευξης καθορισμένων επιπέδων μάθησης, το οποίο στοχεύει στη συνένωση σε ενιαίο σύνολο και στο συντονισμό των εθνικών υποσυστημάτων επαγγελματικών προσόντων, καθώς και στη βελτίωση της διαφάνειας, της πρόσβασης, της εξέλιξης και της ποιότητας των επαγγελματικών προσόντων σε σχέση με την αγορά εργασίας και την κοινωνία των πολιτών.

θ) *Επικύρωση:* διαδικασία επιβεβαίωσης από εξουσιοδοτημένο φορέα, ο οποίος βεβαιώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα τα οποία κρίνονται με βάση ένα σχετικό πρότυπο. Η επικύρωση αποτελείται από τα εξής τέσσερα διακριτά στάδια:

1) ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ, μέσω διαλόγου, της ιδιαίτερης πείρας ενός ατόμου,

2) ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ, ώστε να εμφαίνεται η πείρα του ατόμου,

3) την τυπική ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ αυτής της πείρας, και

4) ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, που μπορεί να οδηγεί σε πλήρη ή μερική σειρά επαγγελματικών προσόντων.

ι) *Αναγνώριση πρότερης μάθησης:* επικύρωση μαθησιακών αποτελεσμάτων -προερχόμενων είτε από τυπική εκπαίδευση είτε από μη τυπική ή άτυπη μάθηση, που αποκτήθηκαν πριν από την αίτηση επικύρωσης.